

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
СУМСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Навчально-науковий інститут бізнесу, економіки та менеджменту
Кафедра фінансових технологій і підприємництва

«До захисту допущено»
Завідувачка кафедри, д.е.н.,
проф.
_____ Лариса ГРИЦЕНКО
(підпис)
«_____» _____ 202__

р.

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА
на здобуття освітнього ступеня бакалавр

зі спеціальності 072 Фінанси, банківська справа та страхування
освітньо-професійної програми Банківська справа
(назва програми)
на тему: Аналіз та оцінка рентабельності банку

Здобувача групи БС-91а
(шифр групи)

Візнюка Віталія Михайловича
(прізвище, ім'я, по батькові)

Кваліфікаційна робота містить результати власних досліджень.
Використання ідей, результатів і текстів інших авторів мають посилання на
відповідне джерело.

_____ Віталія ВІЗНЮКА
(підпис) (Ім'я та ПРІЗВИЩЕ здобувача)

Керівник

к.е.н., доцент Людмила РЯБУШКА
(посада, науковий ступінь, вчене звання, Ім'я та ПРІЗВИЩЕ)

(підпис)

Суми 2023

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
СУМСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Навчально-науковий інститут бізнесу, економіки та менеджменту
Кафедра фінансових технологій і підприємництва

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувачка кафедри, д.е.н.,
проф.

_____ Лариса ГРИЦЕНКО
(підпис)

«_____» _____

202__ р.

ЗАВДАННЯ

до кваліфікаційної роботи на здобуття освітнього ступеня бакалавр

Здобувача групи БС-91а інституту (центру) СумДУ
спеціальності 072 Фінанси, банківська справа та страхування

Візнюка Віталія Михайловича
(прізвище, ім'я, по батькові студента)

Тема роботи: Аналіз та оцінка рентабельності банку

Затверджено наказом по СумДУ № 0509-VI від « 15 » травня 2023 р.

Термін здачі здобувачкою завершеної роботи « 14 » червня 2023 р.

Вихідні дані до роботи: нормативні й законодавчі акти, матеріали статистичної звітності, інструкції та положення, матеріали монографій, періодичних видань, підручників і навчальних посібників, дані фінансової звітності суб'єктів господарювання, організацій та установ тощо.

Зміст основної частини роботи (перелік питань для розроблення):

- теоретичні засади визначення рентабельності банку; методичні підходи до аналізу рентабельності банку; шляхи вирішення рентабельності банку

Дата видачі завдання: « 17 » квітня 2023 р.

Керівник

к. е. н., доцент Людмила РЯБУШКА
(посада, науковий ступінь, вчене звання, ім'я та ПРІЗВИЩЕ)

(підпис)

Завдання прийнято до виконання « 17 » квітня 2023 р.

АНОТАЦІЯ

кваліфікаційної роботи на здобуття освітнього ступеня бакалавр
на тему:

Аналіз та оцінка рентабельності банку

(назва кваліфікаційної роботи)

Візнюка Віталія Михайловича

(прізвище, ім'я, по батькові здобувача)

Основний зміст кваліфікаційної роботи викладено на 33 сторінках, з яких список використаних джерел із 35 найменувань. Робота містить 13 таблиць, 10 рисунків, а також 6 додатків.

Актуальність кваліфікаційної роботи в сучасному контексті є надзвичайно важливою. Зараз банківський сектор зазнає значних змін і викликів, що створює потребу в глибокому розумінні та аналізі питань, пов'язаних з рентабельністю банку. Одним із основних завдань будь-якого банку є досягнення стабільної рентабельності. Рентабельність є показником ефективності діяльності банку, його здатністю заробляти прибуток і зберігати конкурентоспроможність на ринку.

Мета кваліфікаційної роботи полягає в систематизації теоретичних засад та методичних підходів до аналізу та оцінки рентабельності банку.

У дослідженні було використано різноманітні загальнонаукові та емпіричні методи, такі як аналіз, синтез, узагальнення, систематизація, порівняльний аналіз, кількісний аналіз, а також методи візуалізації даних, такі як графіки та таблиці.

Основний результат роботи полягає у застосуванні системи показників до аналізу та оцінки рентабельності банку, та застосування регресійно-кореляційного аналізу до прогнозування показників діяльності АТ КБ «ПриватБанк».

Ключові слова: рентабельність банку, приватбанк, прибуток.

Рік виконання кваліфікаційної роботи – 2023 рік

Рік захисту роботи – 2023 рік

ЗМІСТ

	Стор.
Вступ.....	6
1. Теоретичні засади визначення рентабельності банку.....	8
2. Методичні підходи до аналізу рентабельності банку.....	18
3. Шляхи підвищення рентабельності банку.....	27
Висновки.....	36
Список використаних джерел.....	37
Додатки.....	40

ВСТУП

В сучасному економічному середовищі банківська система відіграє важливу роль у забезпеченні стабільності економіки. Одним із ключових аспектів оцінки ефективності банку є аналіз його рентабельності. Рентабельність банку є важливим показником, який відображає здатність банку генерувати прибуток на основі його операційної діяльності.

Актуальність кваліфікаційної роботи в сучасному контексті є надзвичайно важливою. Зараз банківський сектор зазнає значних змін і викликів, що створює потребу в глибокому розумінні та аналізі питань, пов'язаних з рентабельністю банку. Одним із основних завдань будь-якого банку є досягнення стабільної рентабельності. Рентабельність є показником ефективності діяльності банку, його здатністю заробляти прибуток і зберігати конкурентоспроможність на ринку. Розуміння чинників, які впливають на рентабельність банку, допомагає розробляти ефективні стратегії управління, приймати обґрунтовані рішення та покращувати фінансові показники.

Об'єктом даної кваліфікаційної роботи є рентабельність банку.

Предметом даної кваліфікаційної роботи є методичні підходи до аналізу та оцінки рентабельності банку.

Мета даної кваліфікаційної роботи полягає в систематизації теоретичних засад та практичних підходів до аналізу та оцінки рентабельності банку.

Завдання даної кваліфікаційної роботи полягають в наступному:

- дослідити економічну сутність терміну «рентабельність» банку;
- систематизувати теоретичні підходи до вимірювання рентабельності банку;
- здійснити детальний аналіз фінансової звітності АТ КБ «Приватбанк», зокрема оцінити його доходи, витрати та прибутковість за останні роки;
- визначити стратегічні напрями для покращення рентабельності АТ КБ «ПриватБанк» та забезпечення його стійкого фінансового стану.

Інформаційна база дослідження: законодавчі та нормативні акти, підручники, навчально-методичні посібники, періодичні видання, інтернет-ресурси, статистична інформація, офіційний сайт Національного Банку України, офіційний сайт АТ КБ «ПриватБанк».

Практичне значення отриманих результатів полягає в у застосуванні системи показників до аналізу та оцінки рентабельності банку, та застосування регресійно-кореляційного аналізу до прогнозування показників діяльності АТ КБ «ПриватБанк».

1. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ВИЗНАЧЕННЯ РЕНТАБЕЛЬНОСТІ БАНКУ

Для оцінки фінансових результатів банку основними показниками є сума прибутку та рівень рентабельності. Високі значення цих показників свідчать про ефективність функціонування банку та його фінансову стійкість. Тому важливим напрямом у будь-якій сфері бізнесу є пошук можливостей збільшення прибутку та рентабельності.

Прибуток можна описати як дохід, отриманий внаслідок інвестування капіталу з метою досягнення комерційного успіху. Цей тип доходу пов'язаний з капіталом, який виступає важливим фактором у виробництві. Проте варто зазначити, що прибуток не є гарантованим, оскільки в бізнесі завжди існують ризики [22].

Прибуток відображає тільки ту частину доходу, яка отримана "чистою" після відрахування всіх витрат, пов'язаних з здійсненням діяльності. Він є грошовим показником, який включає основні показники, такі як вкладений капітал, дохід і витрати [3].

Значимість банківського прибутку не обмежується лише інтересами акціонерів та клієнтів банку, але також зачіпає групи населення, підприємства та державу. Наприклад, для акціонерів це пов'язано з доходами на інвестований капітал, для клієнтів банків – зі збільшенням надійності та стійкості банку, що забезпечує збереження їх коштів, а для груп населення та організацій – з отриманням доходів та утримання за рахунок бюджетних виплат, оскільки значна частина банківського прибутку спрямовується до бюджету [1].

Навіть ті групи, які використовують послуги комерційних банків, отримують непряму вигоду від банківського прибутку, оскільки надійна банківська система одна із умов стабільності країни.

Прибуток банку - це різниця між усіма доходами, які банк отримує від своєї діяльності, та всіма витратами, які необхідні для її здійснення. Прибуток може бути отриманий із різних джерел, включаючи доходи від відсотків, комісійні, доходи від операцій на фінансових ринках, доходи від операцій з цінними паперами, валютою та іншими активами, а також доходи від інших видів діяльності, пов'язаних із банківськими послугами [2].

Прибуток банку може бути розподілений між різними категоріями осіб, такими як акціонери, клієнти, співробітники, уряд та інші зацікавлені сторони. Частина прибутку може бути утримана банком як резерви на майбутні потреби та інвестиції, а залишок може бути виплачений у вигляді дивідендів акціонерам банку [20].

Розуміючи прибуток як економічну категорію, пов'язану з виробничими відносинами та створенням національного продукту, вартості та додаткової вартості, у реальному житті вона може виражатися у різних формах: грошових коштах, матеріальних цінностях, фондах, ресурсах та вигодах. Існує кілька понять прибутку, включаючи валовий прибуток, прибуток до оподаткування та чистий прибуток [1].

При аналізі прибутку як економічної категорії виділяють її функції, але нині немає єдиної думки у тому, які функції прибутку вважати основними. Зазвичай виділяють дві основні функції [21]:

1) індикатор ефективності громадського виробництва. У банківській сфері прибуток та рентабельність вважаються ключовими показниками успішної діяльності, що впливають на прийняття важливих рішень, таких як освоєння нових ринків, підвищення фінансової стабільності тощо;

2) стимулююча функція. Дана функція забезпечує особистий прибуток для акціонерів банку як виплати дивідендів і створює змогу розширення капіталу, збільшення активних операцій. Це, за своєю чергою, сприяє зростанню сегмента ринку, у якому діє банк, і навіть відкриває можливості виходу в нові ринки тощо.

Рентабельність банку відображає ефективність, з якою банк генерує прибуток у відношенні до своїх витрат. Це показник, що вказує, наскільки успішно банк використовує свої ресурси та здатність забезпечувати стійкі прибутки. Рентабельність банку є ключовим критерієм для оцінки його фінансової стабільності та визначення його здатності досягати прибутковості [6].

Рентабельність банку може бути розрахована з різних методів, залежно від цілей оцінки та доступності даних. Одним з основних методів розрахунку рентабельності банку є метод чистої процентної маржі, який визначається як різниця між доходами від відсотків і витратами на відсотки, поділена на середню вартість активів банку за період.

Далі будуть наведені визначення рентабельності від науковців в таблиці 1.1.

Таблиця 1.1 - Наукові підходи до розуміння економічної сутності рентабельності банків

Науковець	Визначення
Альфред Маршалл [9]	Рентабельність відноситься до здатності виробництва доходу, або зисків, достатньо великих для того, щоб виправдати ризик та зусилля, вкладені в підприємницьку діяльність
Річард Г. Ліпсей [10]	Рентабельність виражається у відношенні прибутку до вартості капіталу, витраченого на його отримання. Вона показує, наскільки успішно підприємство використовує свій капітал для здобуття зиску
Артур П. Сесіл [11]	Рентабельність вказує на величину прибутку, одержаного за певний період, відносно вартості ресурсів, витрачених для його отримання. Вона є одним із ключових показників успішності підприємства
Мілтон Фрідман [12]	Рентабельність є показником здатності підприємства або проекту генерувати прибуток, що перевищує вартість капіталу, витраченого на його фінансування. Це є ключовим чинником для забезпечення ефективного функціонування ринкової економіки

Усі ці визначення з економічної точки зору підкреслюють, що рентабельність вимірює ефективність використання ресурсів та досягнення прибутковості, що робить підприємство життєздатним та конкурентоспроможним.

Рентабельність банку відображає ступінь ефективності його діяльності шляхом визначення відношення прибутку, який банк отримує, до витрат, які він здійснює для отримання цього прибутку. Цей показник дає уявлення про те, наскільки успішно банк управляє своїми ресурсами та виявляє його здатність генерувати прибуток при врахуванні витрат [7].

Рентабельність банку є важливим показником для інвесторів, кредиторів та регуляторних органів. Високий рівень рентабельності банку може свідчити про його ефективність і здатність до зростання, тоді як низька рентабельність може вказувати на проблеми в управлінні ризиками, інвестиції та витрати.

Рентабельність банку може бути розрахована не тільки для всього банку в цілому, але і для окремих бізнес-ліній, філій, продуктів і послуг. Це дозволяє оцінити ефективність конкретних напрямів діяльності банку та приймати рішення про перерозподіл ресурсів.

Важливим аспектом поняття рентабельності банку є порівняння з рентабельністю інших банків над ринком. Для цього використовується аналіз банківської галузі, який дозволяє виявити лідерів та аутсайдерів на ринку, а також визначити причини відмінностей у їхніх фінансових результатах.

Рентабельність банку також може бути розглянута з погляду його цілей та стратегії. Деякі банки можуть свідомо вибирати стратегію зниження рентабельності в короткостроковій перспективі для довгострокової стійкості та конкурентоспроможності на ринку.

Доходи банку виникають з різних джерел, таких як відсоткові доходи від надання кредитів, комісійні доходи від надання послуг, доходи від торгівлі цінними паперами та інші операції. Ці доходи свідчать про здатність банку залучати та генерувати прибуток [7].

Одночасно, необхідно враховувати видатки, пов'язані зі здійсненням банком різних операцій. Це можуть бути витрати на процентні виплати залежно від джерела фінансування, витрати на утримання банківської інфраструктури та персоналу, витрати на маркетинг та рекламу, а також витрати на резервування для покриття можливих ризиків [7].

Аналіз доходів та видатків банку допомагає зрозуміти структуру його прибутку та витрат, а також виявити потенційні джерела оптимізації та покращення рентабельності. Це дозволяє банку ефективніше управляти своїми ресурсами та досягати фінансових цілей.

Витрати банку включають витрати на управління, зарплати, оренду та інші операційні витрати, а також витрати на кредиторську заборгованість та податки.

Одним із важливих аспектів рентабельності банку є його здатність генерувати прибуток у довгостроковій перспективі. Тому рентабельність банку часто аналізується протягом кількох років. Це дозволяє оцінити динаміку зміни доходів і витрат банку, а також його здатність адаптуватися до умов, що змінюються на ринку.

З іншого боку, рентабельність банку можна оцінити у інших банків на ринку. Порівняння рентабельності банку з конкурентами може допомогти зрозуміти, наскільки ефективно він використовує свої ресурси та як він позиціонується над ринком.

Однією з найважливіших завдань економічного аналізу є оцінка ефективності діяльності банків. Для її вирішення використовується метод коефіцієнтів, який передбачає побудову системи взаємопов'язаних показників, що відображають стан та динаміку об'єкта дослідження. Розраховані коефіцієнти допомагають фахівцям із фінансового аналізу глибше оцінити фінансовий стан банку, оскільки абсолютні значення можуть бути недостатніми для повного розуміння ситуації.

Для розрахунку показників ефективності прийнято використовувати дані про діяльність банку протягом року. Якщо є результати за квартал чи півріччя, необхідно привести їх до річного рівня, щоб забезпечити коректність та сумісність отриманих показників.

Основними показниками, що характеризують прибутковість банку наведені в таблиці 1.2.

Рентабельність банку може бути розрахована різних рівнях. Це дозволяє визначити найефективніші сегменти бізнесу та виявити проблемні зони.

Таблиця 1.2 – Основі показники, що характеризують прибутковість банку

Показник	Характеристика
Рентабельність капіталу (ROE)	Характеризує ефективність використання капіталу та розраховується як відношення чистого прибутку до балансового капіталу. Цей коефіцієнт показує, скільки чистого прибутку припадає на 1 грн капіталу банку та характеризує економічну віддачу капіталу [5]
Рентабельність активів (ROA)	визначається відношенням чистого прибутку до сукупних активів банку, тобто до ресурсів, що управляються. Цей показник відображає внутрішню політику банку, професіоналізм його менеджерів, які підтримують оптимальну структуру активів та пасивів з точки зору доходів та витрат [5]
Чиста процентна маржа	дає змогу оцінити здатність банку утворювати чистий процентний дохід, використовуючи загальні активи. До певної міри вважатимуться, що це показник характеризує ефективність структури активів банку. Чиста процентна маржа обчислюється як відношення чистого процентного доходу до загальних активів банку [5]

Рентабельність банку може бути розрахована різних рівнях. Це дозволяє визначити найефективніші сегменти бізнесу та виявити проблемні зони.

Аналіз рентабельності банку може бути проведений за допомогою різних методів та підходів, таких як [3]:

Аналіз фінансових показників: Цей метод включає оцінку фінансових показників банку, таких як рентабельність активів (ROA), рентабельність власного капіталу (ROE), чистий процентний дохід та інші. Це дозволяє встановити ефективність використання ресурсів банку та його здатність до генерації прибутку [23].

Аналіз діяльності банку: Цей підхід оцінює результати операційної діяльності банку, такі як відсоткові доходи, комісійні доходи, прибуток від торгівлі цінними паперами тощо. Це дозволяє виявити потенційні джерела прибутку та визначити ефективність різних видів діяльності банку. [25]

Аналіз конкурентної позиції: Цей підхід включає порівняння рентабельності банку з його конкурентами на ринку. Це дозволяє з'ясувати,

наскільки ефективно банк працює порівняно з іншими учасниками ринку та виявити можливі області для покращення [24].

Аналіз ефективності управління банком: Цей метод оцінює ефективність управління банком з точки зору рентабельності. Він включає оцінку керівних рішень, стратегій та процесів управління, що впливають на прибутковість банку.

Прибуток комерційного банку є результатом багатьох чинників, які впливають на доходи і витрати банку, і навіть інші чинники, такі як податки.

Для розуміння рівня рентабельності в банку також слід використовувати показники платоспроможності та ліквідності. Показники платоспроможності такі як коефіцієнт платоспроможності (цей показник використовується для оцінки фінансового стану підприємства) та коефіцієнт достатності капіталу (цей показник демонструє, яку частку активів покриває власний капітал). Показники ліквідності такі як коефіцієнт загальної ліквідності (цей показник дає уявлення про готовність підприємства до виплати своїх зобов'язань у майбутньому) та коефіцієнт абсолютної ліквідності (Цей показник показує, наскільки швидко підприємство може перетворити свої найліквідніші активи на готівку для покриття невідкладних зобов'язань).

Доходи банку безпосередньо впливають на прибуток: збільшення доходів призводить до збільшення прибутку, а зниження доходів супроводжується зменшенням прибутку. [4].

Однак на прибуток банку також впливають інші фактори, які пов'язані безпосередньо з доходами та витратами. Ці чинники можуть бути пов'язані з податковою політикою, ризиками, що пов'язані з діяльністю банку, тощо.

Фактори, що впливають на величину прибутку, можна розділити на дві групи, які наведені у рисунку 1.1

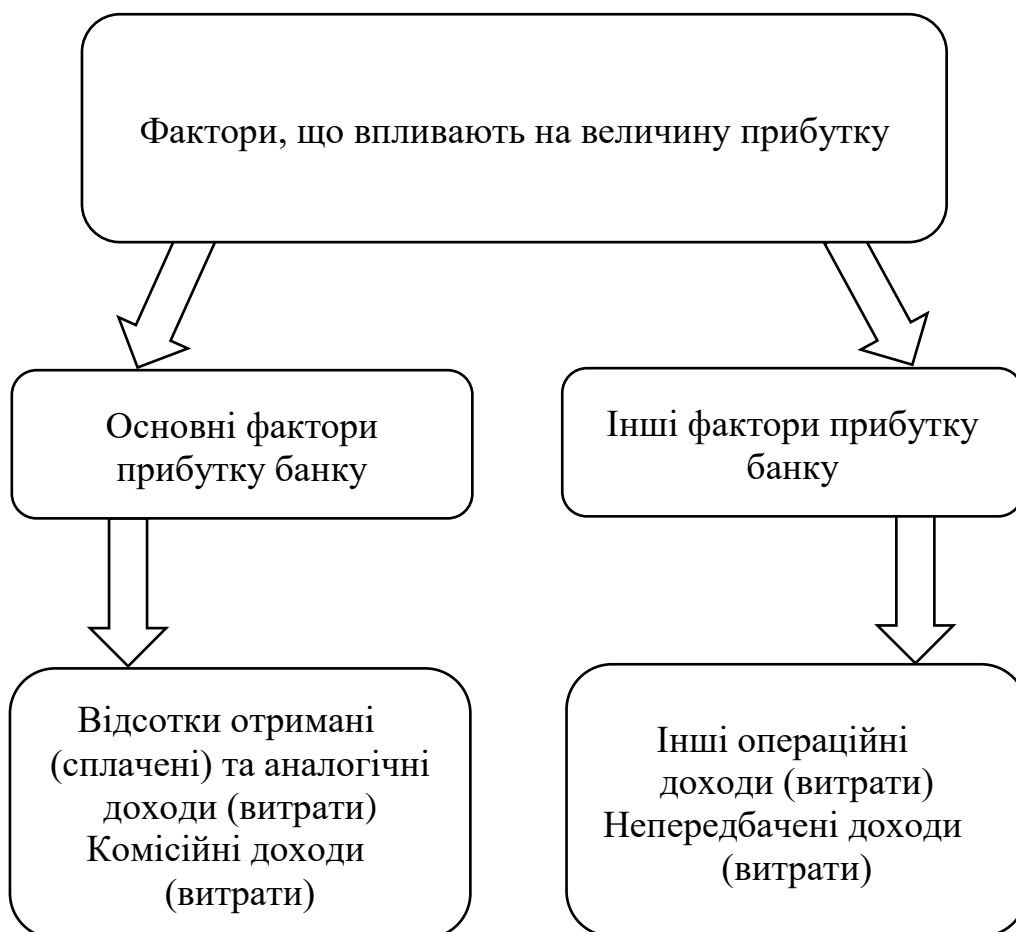

Рисунок 1.1 - Фактори, що впливають на величину прибутку

Аналіз фінансової складової діяльності банку вимагає обліку всіх цих чинників, оскільки кожен із показників може вплинути на загальний прибуток банку. Тому для більш точної оцінки фінансового стану банку необхідно враховувати всі фактори, що впливають на його прибуток, а саме [6]:

Обсяг капіталу банку, який відображається в пасиві балансу банку, вказує на загальну вартість власних коштів та зобов'язань банку. Це показник, що оцінює фінансову потужність банку та його здатність виконувати свої зобов'язання перед вкладниками та кредиторами [26].

Мультиплікативний ефект капіталу вказує на максимальну потужність банку залучати депозити та надавати кредити. Цей показник показує, наскільки кожна одиниця капіталу банку може бути використана для залучення додаткових ресурсів та збільшення обсягу кредитування [27].

Рентабельність доходу вимірюється відношенням прибутку до оподаткування до загального доходу банку. Це показник, що вказує на ефективність генерації прибутку банком після сплати податків. Він дає уявлення про прибутковість банку та його здатність досягати фінансової стабільності [28].

Далі визначимо популярність таких запитів як «Рентабельність банку» та «Прибуток банку» через сервіс Google Trends (додаток А) [36]

Аналізуючи даний графік можна сказати що за даними Google Trends такий термін як «Прибуток банку» набагато популярніший ніж термін «Рентабельність банку». Пік популярності терміну «Прибуток банку» був 16-22 січня 2022 року і складав 100 одиниць, коли пік популярності терміну «Рентабельність банку» був 25-31 липня 2021 року і складав тільки 6 одиниць, але загалом можна сказати що популярність рентабельності банку залишається на одному рівні. Топ-5 країн по популярності даних термінів наступні: Нігерія, Сполучені Штати, Індія, Пакистан та Ефіопія відповідно.

Отже, для ефективного управління грошовим обігом, кредитуванням та банківськими розрахунками в економіці необхідна оперативна та достовірна інформація про стан та рух грошових коштів за рахунками банківських організацій. Така інформація має бути багатосторонньою, достовірною, оперативно одержуваною та оброблюваною, та відображати економічний клімат у країні, обстановку у різних сферах економічної діяльності, податкову та митну політику держави, попиту та пропозиції на фінансових ринках.

У зв'язку з нестабільністю на ринку, що триває, проблема виявлення надійності банків стає особливо актуальною. Для правильної оцінки становища банків потрібна об'єктивна та надійна система оцінки поточного та перспективного становища.

2. МЕТОДИЧНІ ПІДХОДИ ДО АНАЛІЗУ РЕНТАБЕЛЬНОСТІ БАНКУ

Аналіз рентабельності банку здійсимо на прикладі АТ КБ «ПриватБанк» та розглянемо такі показники, які вказані в таблиці 2.1

Таблиця 2.1 – Методичні підходи до аналізу банку

Методичний підхід	Показник
Економічна характеристика банку	Загальна сума активів
	Загальна сума власного капіталу
	Чистий прибуток
Кредитний портфель банку	Кредитні картки
	Іпотечні кредити
	Споживчі кредити
	Кредити на придбання автомобіля
	Інші кредити
Показники рентабельності банку	Рентабельність активів (ROA)
	Рентабельність власного капіталу (ROE)
Показники платоспроможності банку	Коефіцієнт платоспроможності
	Коефіцієнт достатності капіталу
Показники ліквідності банку	Коефіцієнт загальної ліквідності
	Коефіцієнт абсолютної ліквідності
Чиста процентна маржа	

Спочатку оцінимо економічну характеристику даного банку. Оцінка економічної характеристики банку базується на різних показниках, які дозволяють оцінити його фінансову стійкість та рентабельність. Розглянемо такі показники як загальну суму активів, загальну суму власного капіталу та чистий прибуток в таблиці 2.2 за даними звітів АТ КБ «ПриватБанк» за 2018-2022 роки [13-17]:

Таблиця 2.2 – Загальна сума активів, власного капіталу та чистого прибутку АТ КБ «ПриватБанк», млн грн

Показник	2018	2019	2020	2021	2022
Загальна сума активів	278048	309723	382525	401296	540596
Власний капітал	31464	54529	52825	66615	57789
Чистий прибуток	12798	32609	24302	35050	30198

З таблиці видно, що за звітний період з 2018 по 2022 роки ПриватБанк продемонстрував загальне зростання активів. Загальні активи зросли з 278048 мільйонів гривень у 2018 році до 540596 мільйонів гривень у 2022 році. Це свідчить про збільшення розмірів банків та їх діяльності.

Також можна відзначити, що частка в ПриватБанку зросла з 31464 мільйона гривень у 2018 році до 57789 мільйонів гривень у 2022 році. Це свідчить про збільшення власних ресурсів банку, що може бути результатом прибутковості, залучення нових капітальних вкладень або збільшення резервного капіталу для забезпечення фінансової стабільності.

Що стосується чистого прибутку, то він також демонструє позитивну динаміку з 12798 мільйонів гривень у 2018 році до 30198 мільйонів гривень у 2022 році. Це свідчить про підвищення прибутковості банку та його успішної фінансової діяльності. Більш наглядно це показано в рисунку 2.1

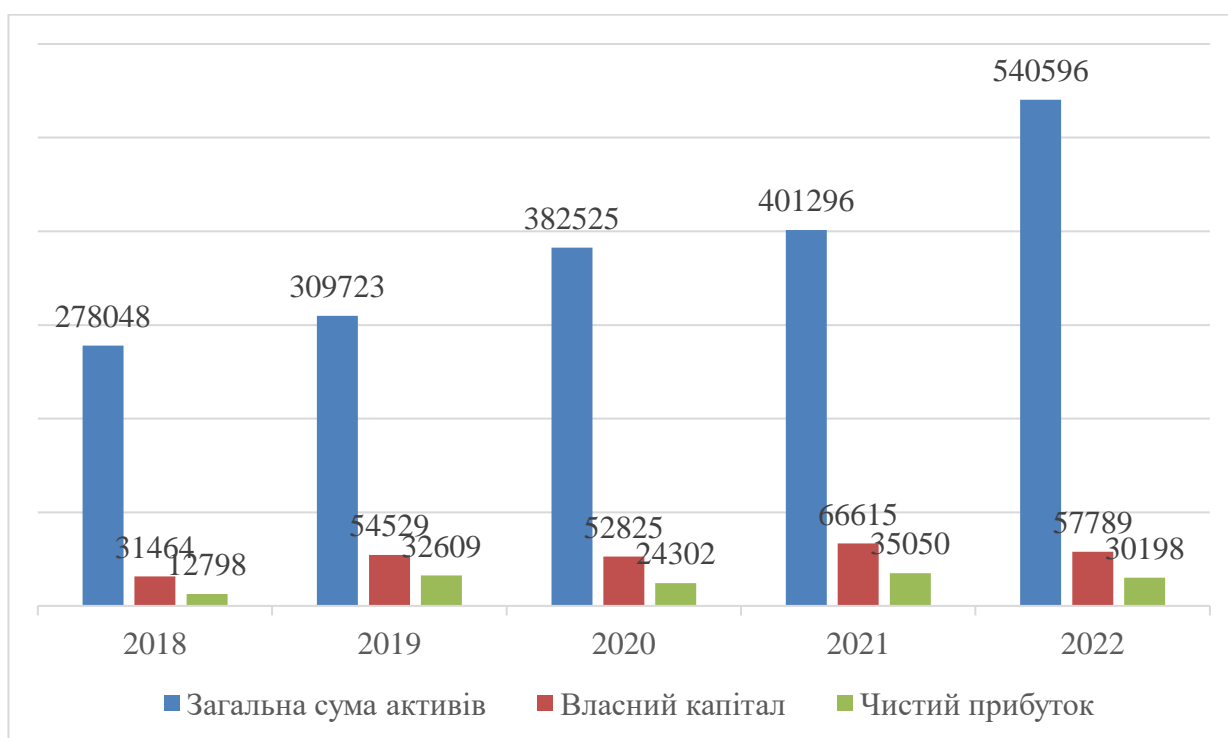

Рисунок 2.1 - Загальна сума активів, власного капіталу та чистого прибутку
АТ КБ «ПриватБанк», млн грн

Загалом, на основі цих даних можна зробити висновок, що ПриватБанк показує стійке зростання своїх активів, власного капіталу та чистого прибутку, що свідчить про його успішність та стабільність як фінансової установи.

Наступне що проаналізуємо це кредитний портфель АТ КБ «ПриватБанк». Кредитний портфель даного банку поділяється на кредити юридичним особам, кредити фізичним особам та кредити підприємствам малого та середнього бізнесу і кредити та дебіторську заборгованість за фінансовим лізингом, що управляються як окремий портфель. Розглянемо кредити фізичним особам в таблиці 2.3. [13-17]

Таблиця 2.3 – Кредити фізичним особам АТ КБ «ПриватБанк», млн грн

Показник	2018	2019	2020	2021	2022
Кредитні картки	45314	51890	40609	45314	46593
Іпотечні кредити	12923	11467	9566	9858	3912
Споживчі кредити	4193	4148	3500	5343	3880
Кредити на придбання автомобіля	332	250	35	394	328
Інші кредити	672	498	129	83	26

На основі аналізу кредитних таблиць фізичних осіб приватних банків за 2018-2022 роки в мільйонах гривень можна зробити наступні висновки. Кількість кредитних карток зростала до 2019 року, досягнувши піку в 51890 млн грн. У 2020 році кількість карток впаде до 40609 млн гривень, а в 2021 році знову зросте до 45314 млн гривень. У 2022 році обсяг емітованих кредитних карток становитиме 46593 млн гривень.

Щодо іпотечних кредитів, то їх обсяг протягом усього періоду, що розглядається, зменшувався. Обсяг іпотечних кредитів у 2018 році склав 12923 млн гривень, у 2022 році він зменшиться до 3912 млн гривень.

Споживче кредитування відображає зміну тенденції. З 2018 по 2020 рік вони зменшувалися (з 4193 млн грн до 3500 млн грн), але значно зросли до 5343 млн грн у 2021 році. Однак до 2022 року кількість споживчих кредитів знову впаде до 3880 мільйона гривень.

Суми кредитів на купівлю транспортних засобів за розглянутий період є незначними. З 2018 по 2022 рік обсяг таких кредитів коливається від 332 млн грн до 394 млн грн.

Щодо інших кредитів, то їх обсяг незначний і протягом усього періоду зменшувався. У 2018 році він сягне 672 млн грн, а в 2022 році скоротиться до 26 млн грн.

Загалом можна сказати, що кредитні картки є основним видом кредитів, які приватні банки надають фізичним особам. Іпотечні кредити зменшилися, а споживчі кредити показали змінну тенденцію. Кредити на купівлю автомобіля та інші кредити мали менший вплив на загальний обсяг кредитів.

Далі проаналізуємо основні показники рентабельності банку, такі як рентабельність активів, рентабельність власного капіталу та відношення власного капіталу до загальний активів в таблиці 2.4 [13-17].

Таблиця 2.4 – показники рентабельності АТ КБ «ПриватБанк», %

Показник	2018	2019	2020	2021	2022
ROA	4,60	10,53	6,35	8,73	5,59
ROE	40,68	59,80	46,00	52,62	52,26

Звітна таблиця щодо рентабельності та відношення власного капіталу до загальних активів ПриватБанку за останні п'ять років (2018-2022) надає уявлення про ефективність управління активами та капіталом банку. Розглянемо ці показники детальніше:

ROA: Цей показник відображає відношення чистого прибутку до середньої суми активів. За період з 2018 по 2019 рік ROA зріс з 4,60% до 10,53%, що свідчить про покращення ефективності використання активів банку. Проте, з 2019 по 2020 рік ROA знизився до 6,35%, а з 2020 по 2021 рік зріс до 8,73% і знову зменшився до 5,59% у 2022 році. Ці коливання можуть бути наслідком зміни умов на ринку, фінансових стратегій банку та ефективності управління ризиками.

ROE: Цей показник відображає відношення чистого прибутку до середньої суми власного капіталу. За період з 2018 по 2019 рік ROE зріс з

40,68% до 59,80%, що свідчить про високу прибутковість вкладеного капіталу. З 2019 по 2020 рік ROE скоротився до 46,00%, але знову зріс до 52,62% у 2021 році та трохи зменшився до 52,26% у 2022 році. Висока рентабельність власного капіталу може бути результатом успішних фінансових стратегій та ефективного управління ризиками. Більш наглядно вказано в рисунку 2.2

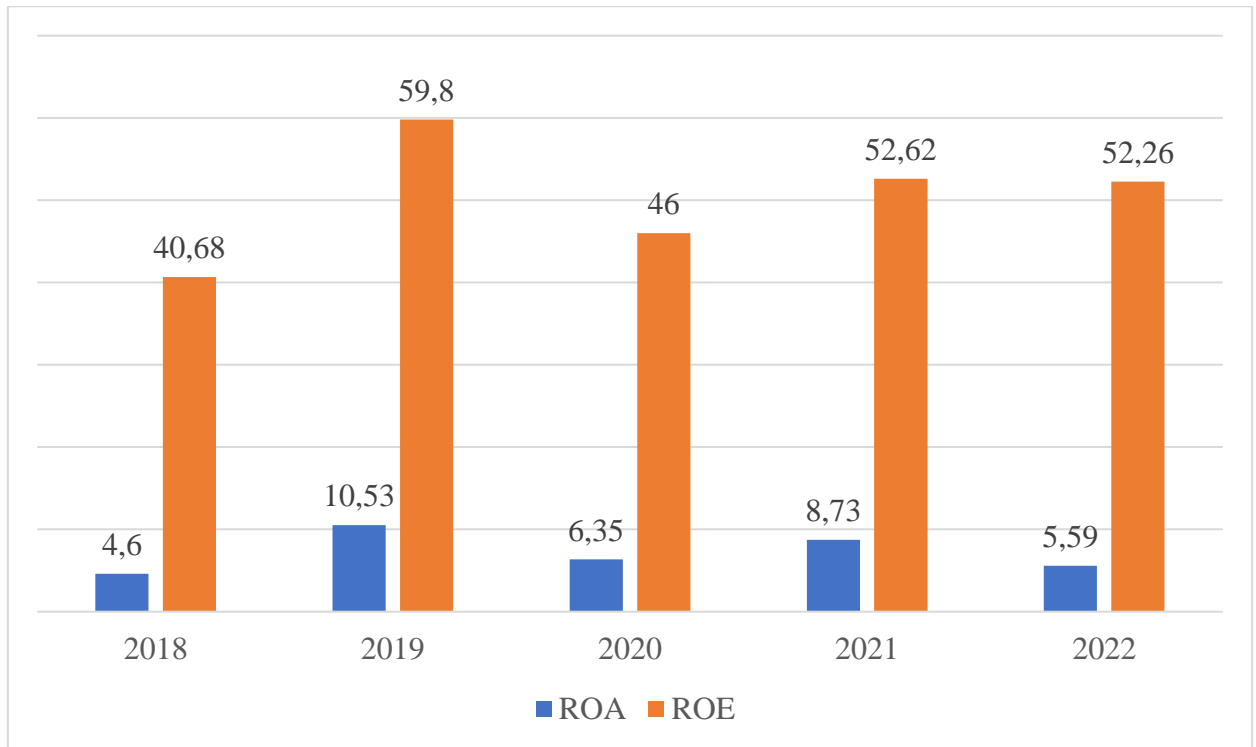

Рисунок 2.2 - Показники рентабельності АТ КБ «ПриватБанк», %

Враховуючи ці показники, можна зробити висновок, що ПриватБанк має певне коливання у рентабельності та відношенні власного капіталу до загальних активів протягом оглянутого періоду. При цьому, банк показує високу рентабельність власного капіталу та покращення рентабельності активів у деяких роках, що може свідчити про успішні стратегії управління.

Далі проаналізуємо показники платоспроможності, а саме коефіцієнт платоспроможності та коефіцієнт достатності капіталу в АТ КБ «ПриватБанк» в таблиці 2.5 [13-17].

Таблиця 2.5 – показники платоспроможності АТ КБ «ПриватБанк», %

Показник	2018	2019	2020	2021	2022
Коефіцієнт платоспроможності	11,32	17,60	13,81	16,60	10,69
Коефіцієнт достатності капіталу	11,52	19,68	16,55	19,81	16,34

На основі даних, наведених у таблиці, можна проаналізувати показники платоспроможності та достатності капіталу ПриватБанку за п'ять років.

Коефіцієнт платоспроможності свідчить про здатність банку обслуговувати короткострокові зобов'язання за рахунок своїх активів. Згідно з таблицею, індекс платоспроможності ПриватБанку протягом розглянутого періоду коливався. Він піднявся з 11,32 у 2018 році до 17,60 у 2019 році, але потім впав до 13,81 у 2020 році. Індикатор знову зростає до 16,60 у 2021 році та знову до 10,69 у 2022 році. Це може свідчити про зміну фінансової стійкості та спроможності банку обслуговувати короткострокові зобов'язання протягом періоду, що розглядається.

Коефіцієнт достатності капіталу відображає співвідношення власного капіталу банку до ризикових активів. Згідно з таблицею, показник достатності капіталу ПриватБанку також коливався. Він піднявся з 11,52 у 2018 році до 19,68 у 2019 році, але потім впав до 16,55 у 2020 році. У 2021 році показник знову зріс до 19,81, але впав до 16,34 у 2022 році. Це може свідчити про зміну рівня фінансової стабільності та співвідношення між капіталом банку та ризикованими активами. Це вказано в рисунку 2.3

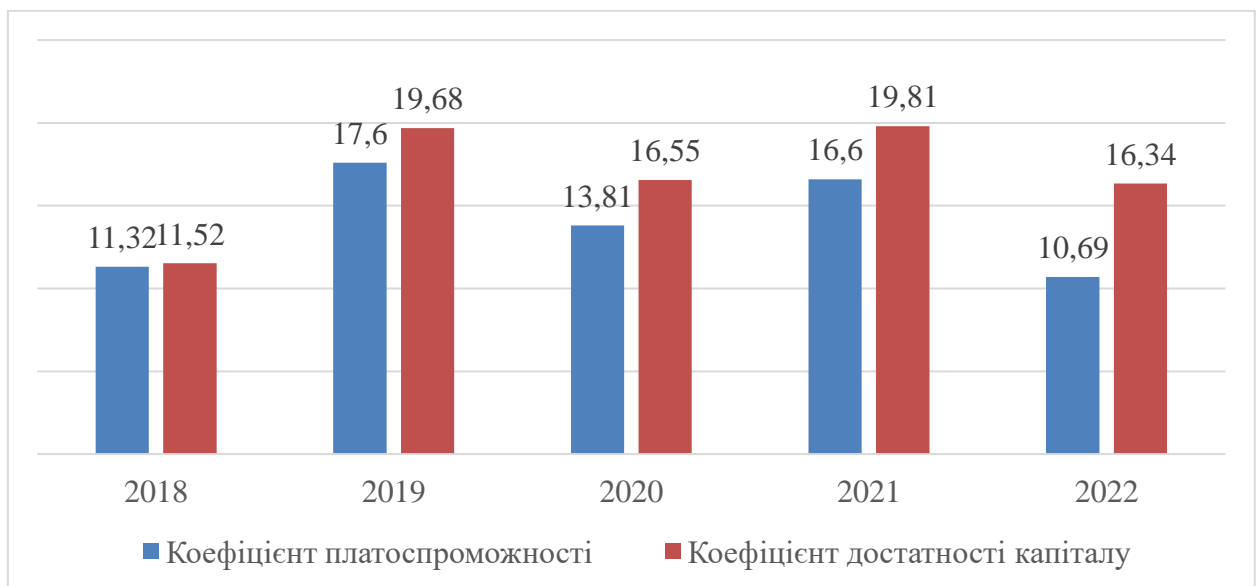

Рисунок 2.3 - Показники платоспроможності АТ КБ «ПриватБанк», %

Загалом аналіз таблиці показників ПриватБанку показує коливання показників платоспроможності та достатності капіталу. Ці коливання, ймовірно, відображають зміни у фінансовій стабільності та здатності банків виконувати свої зобов'язання протягом періоду, що розглядається.

Після цього проаналізуємо показники ліквідності АТ КБ «ПриватБанк», а саме коефіцієнт загальної ліквідності і коефіцієнт абсолютної ліквідності в таблиці 2.6 [13-17].

Таблиця 2.6 – Показники ліквідності АТ КБ «ПриватБанк», %

Показник	2018	2019	2020	2021	2022
Коефіцієнт загальної ліквідності	263,61	268,26	278,23	258,85	311,01
Коефіцієнт абсолютної ліквідності	28,29	23,3	37,74	35,38	41,85

На підставі аналізу таблиці показників за 2018-2022 роки можна зробити наступні висновки. Коефіцієнт загальної ліквідності показує, наскільки легко банк може виконати свої зобов'язання за рахунок наявних активів. З 2018 по 2020 рік значення загального коефіцієнта ліквідності зросло, досягнувши піку 278,23% у 2020 році. Однак у 2021 році показник знизився до 258,85%, але різко зріс до 311,01% у 2022 році. Більш наглядно це вказано в рисунку 2.4

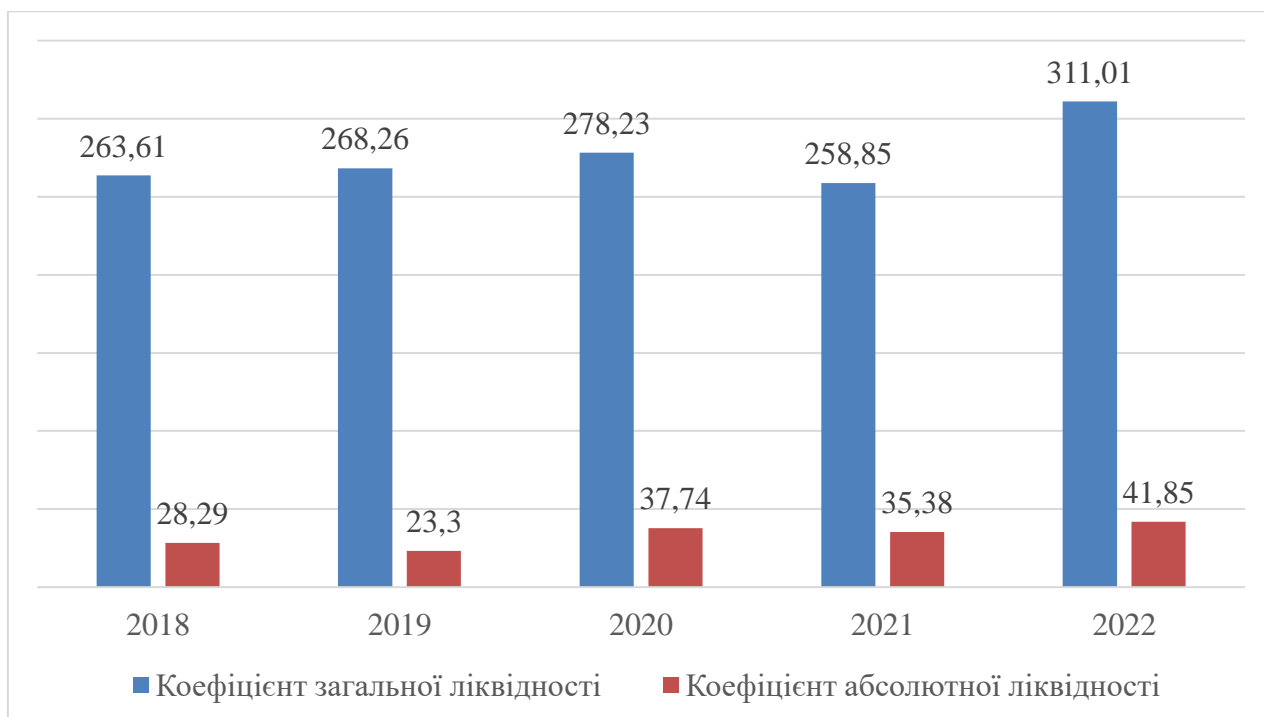

Рисунок 2.4 - Показники ліквідності АТ КБ «ПриватБанк», %

Коефіцієнт абсолютної ліквідності вказує на здатність банку виконувати свої негайні зобов'язання грошовими коштами та їх еквівалентами. З 2018 по 2022 рік значення коефіцієнта абсолютної ліквідності зросло, досягнувши максимуму в 2022 році з індексом 41,85%. Це свідчить про покращення спроможності банку виконувати свої негайні зобов'язання.

Узагальнюючи, зростання коефіцієнта загальної ліквідності впродовж років 2018-2022 може свідчити про зміцнення ліквідних активів банку. Коефіцієнт абсолютної ліквідності також показує покращення здатності банку виконати свої негайні зобов'язання протягом цього періоду.

Також для розуміння повної картини розглянемо такий показник як чиста процентна маржа, який дає змогу оцінити здатність банку утворювати чистий процентний дохід, використовуючи загальні активи. Показник вказано в таблиці 2.7 [13-17].

Таблиця 2.7 – Чиста процента маржа АТ КБ «ПриватБанк», %

Показник	2018	2019	2020	2021	2022
Чиста процентна маржа	6,02	6,35	5,65	7,31	7,38

Аналізуючи таблицю з показником "Чиста процентна маржа" для років 2018-2022 в ПриватБанку, можна зробити наступні спостереження:

За період з 2018 по 2022 рік відбулось зміщення в показнику чистої процентної маржі. Значення показника змінювалися в межах від 5,65% до 7,38%. Це свідчить про коливання в рівні прибутковості, отриманої від процентних операцій.

У 2019 році було зафіксовано найвище значення чистої процентної маржі - 6,35%. Це може свідчити про ефективність управління процентними операціями та гарне збалансування між доходами від процентів та витратами на проценти.

За останні два роки (2021 і 2022) було зафіксовано зростання чистої процентної маржі. Це може свідчити про покращення управління

процентними ризиками, збільшення доходів від процентів і скорочення витрат на проценти. Більш наглядно це вказано в рисунку 2.5

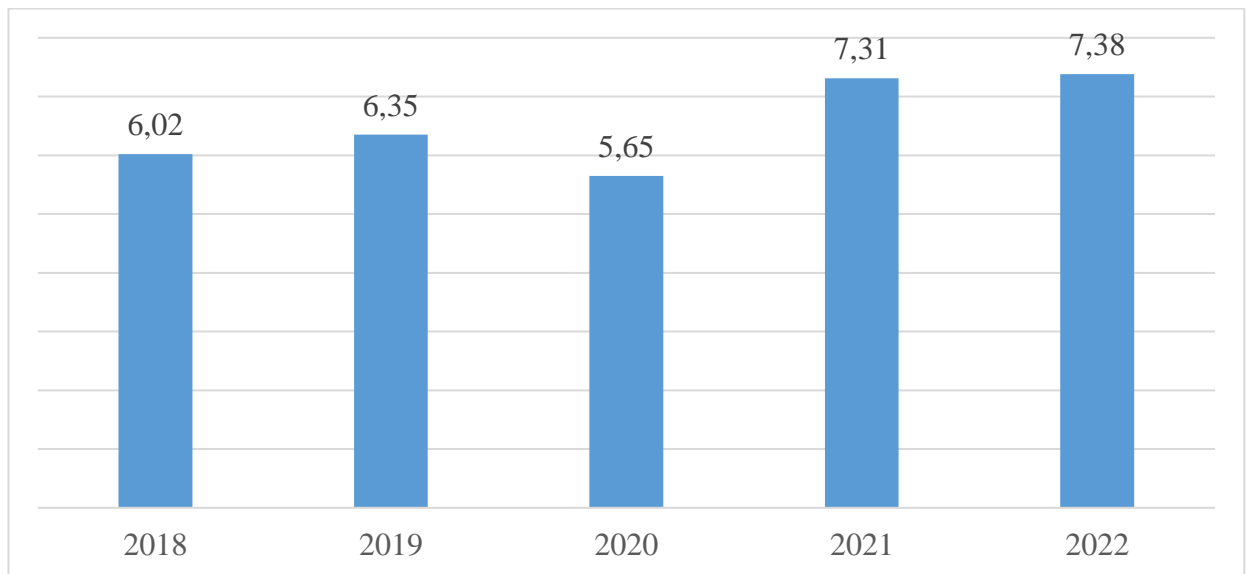

Рисунок 2.5 - Чиста процента маржа АТ КБ «ПриватБанк», %

Значення чистої процентної маржі в цілому підтверджує, що ПриватБанк здатен генерувати прибутковість від процентних операцій та ефективно використовувати свої активи.

Загальний аналіз показаних фінансових показників ПриватБанку показує, що банк демонструє стійке фінансове положення та позитивні тенденції. Протягом останніх років, банк збільшував загальну суму активів, що свідчить про його розвиток та зміцнення. Чистий прибуток також зростає, що свідчить про ефективне управління банком. Крім того, показники рентабельності, такі як рентабельність активів (ROA) та рентабельність власного капіталу (ROE), показують позитивну динаміку, що свідчить про високу ефективність фінансових операцій банку. Крім цього, аналіз показників платоспроможності і ліквідності підтверджують стійкість фінансових показників ПриватБанку. Узагальнюючи, можна сказати, що ПриватБанк демонструє позитивну фінансову динаміку, успішну діяльність та ефективне управління.

3. ШЛЯХИ ПІДВИЩЕННЯ РЕНТАБЕЛЬНОСТІ БАНКУ

Для досягнення стабільного фінансового успіху та забезпечення конкурентоспроможності на ринку банківських послуг ПриватБанку необхідно активно працювати над підвищенням прибутковості. У цій частині кваліфікаційної роботи будуть розглянуті різні методи та стратегії, які можна використовувати для підвищення прибутковості ПриватБанку.

Згідно з рішенням «Про заходи щодо підвищення рентабельності діяльності банків» НБУ зобов'язав банкам визначати рівень рентабельності активів і капіталу та виділив чотири категорії банків за рівнем рентабельності [18]:

Високорентабельні банки - рентабельність активів - більше 2%, рентабельність капіталу - більше 10%;

Достатньо рентабельні банки - рентабельність активів - від 1% до 2%, рентабельність капіталу - більше 7%;

Низькорентабельні банки - рентабельність активів - від 0% до 1%, рентабельність капіталу - більше 0%;

Неприбуткові банки - рентабельність активів і капіталу - менше 0%.

Згідно таблиці 2.4 рентабельність активів і капіталу за 2022 рік склали 5,49% і 52,26% відповідно, що підходять під стандарти визначення «високорентабельні банки»

Також для визначення шляхів підвищення рентабельності АТ КБ «ПриватБанк» необхідно провести SWOT-аналіз.

SWOT-аналіз — це інструмент стратегічного аналізу, який дозволяє оцінити сильні та слабкі сторони (Strengths, Weaknesses), а також можливості та загрози (Opportunities, Threats) організації, проекту чи ситуації [29].

SWOT-аналіз в АТ КБ «ПриватБанк» вказано в рисунках 3.1 і 3.2 та в таблиці 3.1

Рисунок 3.1 – Сильні та слабкі сторони АТ КБ «ПриватБанк»

Сильні сторони (Strengths): Внутрішні переваги організації, її ресурси, навички та особливості, які відокремлюють її від конкурентів [30].

Слабкі сторони (Weaknesses): Внутрішні обмеження, недоліки організації, які можуть завадити досягненню успіху [30].

Рисунок 3.2 – Можливості та загрози АТ КБ «ПриватБанк»

Можливості (Opportunities): Зовнішні фактори, які можуть створити переваги або нові можливості для організації. Це можуть бути зміни на ринку, зростання попиту, технологічні розробки, законодавчі зміни або інші фактори [30].

Загрози (Threats): Зовнішні обставини або фактори, які можуть потенційно нашкодити організації або перешкодити досягненню її цілей. Це можуть бути конкуренція, зміни ринкових умов, економічні труднощі, зміни законодавства або інші ризики [30].

Таблиця 3.1 - Стратегічний розвиток діяльності АТ КБ «ПриватБанк»

SO-стратегія	ST-стратегія
<ol style="list-style-type: none"> 1. Розширення клієнтської бази та утримання існуючих клієнтів; 2. Впровадження продуктових лінійок та надання інноваційних послуг; 3. Збільшення обсягів бізнесу з клієнтами 4. Збільшення обсягів операцій з корпоративними та індивідуальними клієнтами; 5. Збільшення кількості клієнтів; 6. Контроль над витратами банку; 7. Використання якісної реклами 8. Поширення ефективної та своєчасної інформації про нові послуги. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Запобігання переходу існуючих клієнтів до інших банків 2. Використання ключових переваг над конкурентами: репутація та досвід роботи; 3. Зниження ризиків у банківських операціях за рахунок використання великої інформаційної бази про клієнтів. 4. Контроль за вподобаннями клієнтів 5. Вдосконалення мотиваційних систем 6. Мотивація та навчання персоналу 7. Приділення уваги зі створення надійного та привабливого іміджу
WO-стратегія	WT-стратегія
<ol style="list-style-type: none"> 1. Активніше працювати над підвищенням обізнаності про послуги банку серед потенційних клієнтів 2. Знизити відсоткові ставки за інвестиційними кредитами 3. Розуміти та координувати потреби клієнтів; 4. Зробити функціональність додатку простішою та зрозумілішою для пересічного користувача; 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Удосконалення системи управління, динамічність та гнучкість цієї системи; 2. Залучення більш досвідченого персоналу; 3. розвиток зовнішньоекономічної діяльності

На основі проведеного аналізу та методології ми можемо з впевненістю стверджувати, що АТ КБ «ПриватБанк» можна позиціонувати як надійний банк, який ефективно та стабільно працює на фінансових ринках нашої країни.

Скориставшись вищезазначеними можливостями та враховуючи як внутрішні, так і зовнішні потенційні загрози можна врахувати для підвищення ефективності функціонування банку.

Основними факторами конкурентоспроможності банку є використання інновацій у банківських процесах, доступні ціни та досить висока якість обслуговування. Покращення також може ґрунтуватися на аналітичних факторах. Тобто саме інноваційні технології покращують послуги та підвищують мобільність підприємств та їх діяльності.

Далі для визначення впливу ресурсної бази на чистий прибуток проведемо кореляційно-регресивний аналіз АТ КБ «ПриватБанк»

Кореляційно-регресивний аналіз є одним із методів статистичного аналізу, який використовується для вивчення залежностей між змінними. У контексті банку, кореляційно-регресивний аналіз може бути застосований для вивчення зв'язку між різними факторами та їх впливом на фінансові показники банку [30].

Кореляційний аналіз визначає ступінь залежності між двома змінними. Коефіцієнт кореляції варіюється від -1 до 1. Значення близькі до 1 вказують на позитивну залежність (тобто, зі зростанням однієї змінної зростає інша), значення близькі до -1 вказують на негативну залежність (тобто, зі зростанням однієї змінної зменшується інша), а значення близькі до 0 вказують на відсутність залежності [31].

Регресійний аналіз визначає функціональну залежність між залежною змінною і однією або декількома незалежними змінними. В банківському контексті, це може означати визначення впливу різних факторів (наприклад, процентна ставка, кредитний ризик, обсяг позик, тощо) на фінансові показники банку (наприклад, чистий прибуток, активи, капітал і т. д.). Результати регресійного аналізу можуть бути використані для прогнозування майбутніх значень залежної змінної на основі значень незалежних змінних [31].

Кореляційно-регресивний аналіз в банку може бути корисним для розуміння взаємозв'язку між різними факторами та їх впливом на фінансові показники. Цей аналіз може допомогти банку приймати рішення щодо оптимізації діяльності, управління ризиками, визначення стратегії кредитування та інших аспектів управління [32].

Для визначення впливу ресурсної бази на чистий прибуток ПриватБанку виберемо такі показники:

- грошові кошти та їх еквіваленти та обов'язкові резерви;
- кредити та аванси клієнтам;
- інвестиційні цінні папери за справедливою вартістю через прибуток чи збиток;
- інвестиційні цінні папери за справедливою вартістю через інший сукупний дохід.

Дані для аналізу кореляційно-регресивного аналізу вказані в таблиці 3.2

Таблиця 3.2 - Дані для аналізу кореляційно-регресивного аналізу АТ КБ «ПриватБанк», млн грн [13-17]

Рік	Чистий прибуток, Y	Грошові кошти та їх еквіваленти та обов'язкові резерви, X1	Кредити та аванси клієнтам, X2	Інвестиційні цінні папери за справедливою вартістю через прибуток чи збиток, X3	Інвестиційні цінні папери за справедливою вартістю через інший сукупний дохід, X4
2018	12798	27360	50140	86244	79299
2019	32609	45894	59544	84680	66602
2020	24302	49911	55021	100750	119196
2021	35050	52835	68218	93096	129074
2022	30198	96380	68084	95716	143920

Щоб показати наглядно відношення даних заведемо показники до кореляційної матриці в таблиці 3.3

За результатами кореляційного аналізу видно, що чистий прибуток (Y) має помірну позитивну кореляцію з грошовими коштами (X1) та кредитами (X2), але має помірну негативну кореляцію з інвестиційними цінними паперами через прибуток чи збиток (X3) та через інший сукупний дохід (X4).

Це може свідчити про те, що збільшення грошових коштів та кредитів може сприяти збільшенню чистого прибутку, але зростання інвестиційних цінних паперів може мати негативний вплив на чистий прибуток.

Таблиця 3.3 – Кореляційна матриця

Змінна	Чистий прибуток (Y)	Грошові кошти (X1)	Кредити (X2)	Інвестиційні цінні папери (X3) через прибуток чи збиток	Інвестиційні цінні папери (X4) через інший сукупний дохід
Чистий прибуток (Y)	1.000	0.624	0.331	-0.542	-0.291
Грошові кошти (X1)	0.624	1.000	0.976	0.123	0.690
Кредити (X2)	0.331	0.976	1.000	0.246	0.675
Інвестиційні цінні папери (X3) через прибуток чи збиток	-0.542	0.123	0.246	1.000	0.516
Інвестиційні цінні папери (X4) через інший сукупний дохід	-0.291	0.690	0.675	0.516	1.000

Далі робимо регресивний аналіз АТ КБ «ПриватБанк» в таблиці 3.4

Таблиця 3.4 – Результати кореляційно-регресивного аналізу АТ КБ «ПриватБанк»

	Коефіцієнти	t-статистика	Нижнє 95%	Верхнє 95%
Y-перетин	-160800.0	-0.932	-519814.3	198214.3
Змінна X1	0.7226	5.161	0.3138	1.1315
Змінна X2	-1.3260	-1.389	-5.3066	2.6546
Змінна X3	0.1366	3.281	0.0476	0.2257
Змінна X4	0.6344	15.367	0.5403	0.7285

За результатами регресійного аналізу можна зробити наступні висновки:

Грошові кошти (X1) мають позитивний та статистично значущий вплив на чистий прибуток (Y). Збільшення грошових коштів супроводжується збільшенням чистого прибутку.

Кредити (X2) не мають статистично значущого впливу на чистий прибуток. Це означає, що наявність кредитів не є визначальним фактором для зміни чистого прибутку.

Інвестиційні цінні папери через прибуток чи збиток (X3) та через інший сукупний дохід (X4) мають певний вплив на чистий прибуток, проте цей вплив не є статистично значущим.

Крім того для розуміння повної картини рентабельності АТ КБ «ПриватБанк» зробимо лінію тренду за показниками рентабельності, а саме рентабельності активів та рентабельності власного капіталу в рисунках 3.3 та 3.4

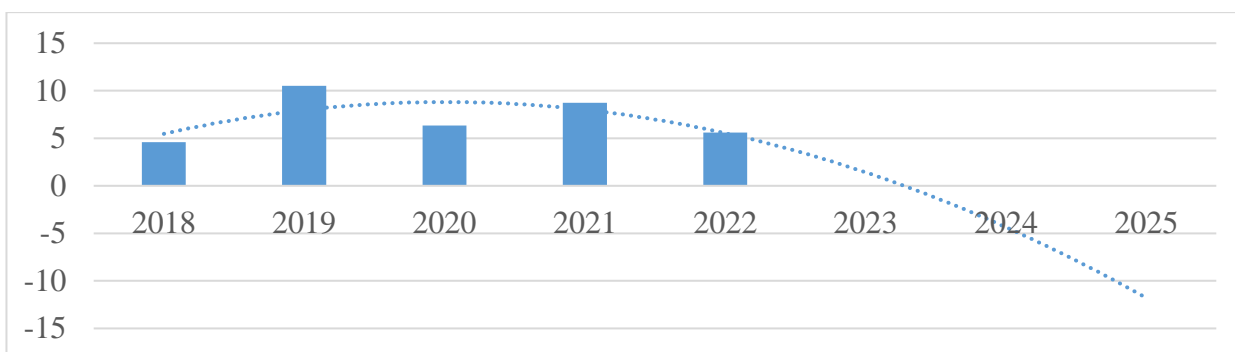

Рисунок 3.3 – Лінія тренду рентабельності активів АТ КБ «ПриватБанк», %

За даними рисунку 3.3 - Лінія тренду рентабельності активів можна сказати що за аналізований проміжок часу з 2018 по 2025 роки рентабельність активів має тенденцію до збільшення

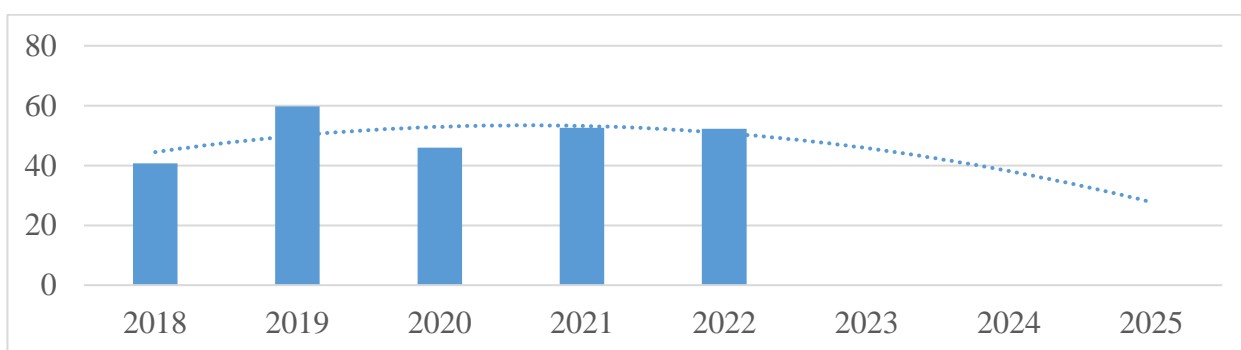

Рисунок 3.4 – Лінія тренду рентабельності власного капіталу АТ КБ «ПриватБанк», %

За даними рисунку 3.4 - Лінія тренду рентабельності власного капіталу можна сказати що за аналізований проміжок часу з 2018 по 2025 роки рентабельність власного капіталу має тенденцію до збільшення.

Також проаналізуємо лінію тренду за таким важливим показником як загальна сума активів АТ КБ «ПриватБанк» в рисунках 3.5.

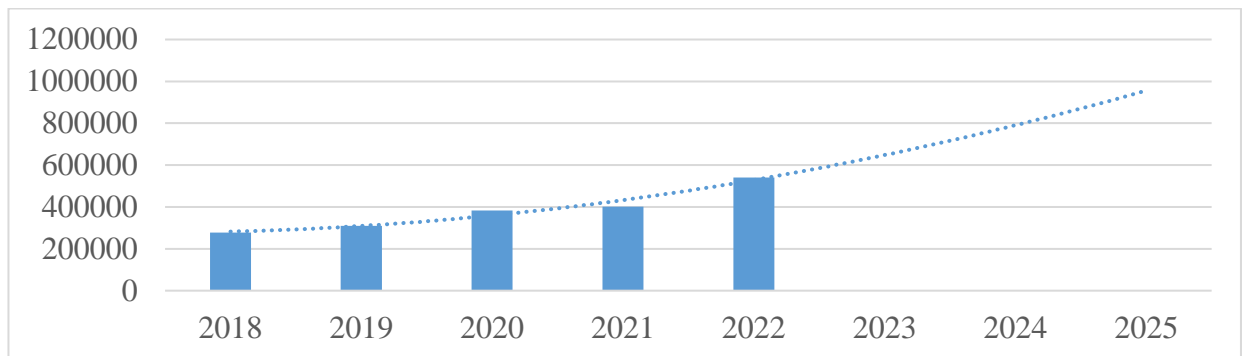

Рисунок 3.5 - Лінія тренду загальної суми активів АТ КБ «ПриватБанк», %

За даними рисунка 3.5 можна сказати що кожного року досліджуваного періоду, а саме з 2018 по 2022 року, загальна сума активів збільшувалась з кожним роком. Тому лінія тренду показує що активи АТ КБ «ПриватБанк» будуть зростати до 2025 року включно.

Отже грошові кошти мають значний вплив на чистий прибуток ПриватБанку, тоді як кредити, інвестиційні цінні папери через прибуток чи збиток та через інший сукупний дохід можуть мати менш виражений вплив.

Також для підвищення рентабельності АТ КБ «ПриватБанк» можна використати такі підходи [19]:

- диверсифікація доходів: одним із шляхів підвищення рентабельності ПриватБанку є розширення дохідної бази шляхом розвитку нових послуг та продуктів. Банк може розглядати можливості для введення інноваційних фінансових продуктів, таких як цифрові рішення, інвестиційні фонди, страхування тощо. Також, розвиток банківського бізнесу може включати експансію на нові ринки або залучення нових клієнтів, що сприятиме збільшенню доходів [34].

- ефективне управління витратами: ще одним важливим аспектом підвищення рентабельності є ефективне управління витратами. ПриватБанк повинен провести аналіз своєї операційної діяльності та виявити можливості

для зменшення непродуктивних витрат. Це може включати оптимізацію процесів, автоматизацію, зменшення витрат на технології та інфраструктуру, раціоналізацію організаційної структури та перегляд персоналу [35].

- управління кредитним портфелем: ефективне управління кредитним портфелем є ключовим аспектом підвищення рентабельності банку. ПриватБанк повинен ретельно аналізувати кредитні ризики, встановлювати адекватні процедури оцінки платоспроможності клієнтів та вживати заходів для зменшення неплатоспроможності. Контроль над якістю кредитного портфелю, раціональне прийняття рішень щодо кредитування та відстеження погашення кредитів є важливими факторами для забезпечення стабільності та рентабельності ПриватБанку [34].

- вдосконалення технологічних процесів: використання передових технологій та цифрових інструментів може сприяти підвищенню рентабельності ПриватБанку. Вдосконалення технологічних процесів, впровадження онлайн-банкінгу, мобільних додатків та інших інноваційних рішень дозволять знизити витрати, поліпшити обслуговування клієнтів та залучити нових користувачів [34].

- ефективне управління ризиками: ПриватБанк повинен мати ефективну систему управління ризиками, яка дозволить зменшити можливі втрати та покращити стійкість до економічних коливань. Це включає управління кредитним, операційним та іншими видами ризиків [35].

Загалом можна сказати що АТ КБ «ПриватБанк» є успішним банком з великою кількістю сильних сторін, але в банку також є і слабкості. Тому завдяки аналізу та зазначеним порадам ПриватБанк зможе позбавитись своїх мінусів та підвищити свій прибуток.

ВИСНОВКИ

У ході дослідження рентабельності банку на прикладі Приватбанку було проведено комплексний аналіз фінансових показників та факторів, що впливають на його прибутковість. Отримані результати дозволили зробити наступні висновки:

В першому пункті кваліфікаційної роботи ми виявили що визначення рентабельності банку є важливим аспектом для його успішної діяльності і заробітку прибутку. Воно дозволяє оцінити ефективність використання ресурсів, оцінити фінансову стабільність, порівняти банк з конкурентами і виявити ризикові фактори. Рентабельність банку вказує на його здатність генерувати прибуток, покривати витрати, виплачувати дивіденди та управляти ризиками.

В другому пункті кваліфікаційної роботи згідно з показниками, такими як економічна характеристика банку, кредитний портфель банку, показники рентабельності банку, показники платоспроможності банку та показники ліквідності банку кажуть нам що АТ КБ «ПриватБанк» є одним з найбільших та найуспішніших банків в Україні. Банк відзначається стабільністю та прибутковістю в своїй діяльності. Успішне керівництво, ефективне управління активами та ризиками, а також широкий спектр фінансових послуг допомогли ПриватБанку досягти успіху на ринку.

Рентабельність ПриватБанку підтверджує його здатність генерувати стабільні прибутки та забезпечувати фінансову стійкість.

У період дослідження Приватбанк продемонстрував позитивну динаміку рентабельності, збільшуючи свій прибуток та виявляючи ефективність управління ризиками та операційною діяльністю.

Фактори, що впливають на рентабельність Приватбанку, включають економічне середовище, ефективність управління активами та пасивами, а також стратегію розвитку банку.

Приватбанк успішно впроваджує стратегію диверсифікації продуктового портфеля та розширення ринків, що сприяє збільшенню його прибутковості та мінімізації ризиків.

В третьому пункті кваліфікаційної роботи можемо сказати що для підвищення рентабельності АТ КБ «ПриватБанк» потрібно використовувати наступні рекомендації: розширення клієнтської бази та утримання існуючих клієнтів, впровадження продуктових лінійок та надання інноваційних послуг, збільшення обсягів бізнесу з клієнтами, активніше працювати над підвищенням обізнаності про послуги банку серед потенційних клієнтів, знизити відсоткові ставки за інвестиційними кредитами та розуміти та координувати потреби клієнтів. Дослідження рентабельності банку на прикладі Приватбанку сприяло розумінню факторів, що впливають на його фінансову ефективність та виявленню можливостей для подальшого розвитку.

Для подальшого покращення рентабельності Приватбанку рекомендується зосередитися на ефективному управлінні витратами, вдосконаленні процесів кредитування та розробці інноваційних фінансових продуктів.

Результати дослідження рентабельності Приватбанку мають практичне значення для керівництва банку та його зацікавлених сторін, допомагаючи приймати обґрунтовані рішення щодо стратегії розвитку та оптимізації діяльності. Результати можуть бути використані як підстава для прийняття стратегічних рішень та вдосконалення фінансового управління банку з метою забезпечення стійкості та прибутковості.

У цілому, дослідження рентабельності банку на прикладі Приватбанку сприяло розумінню факторів, що впливають на його фінансову ефективність та виявленню можливостей для подальшого розвитку.

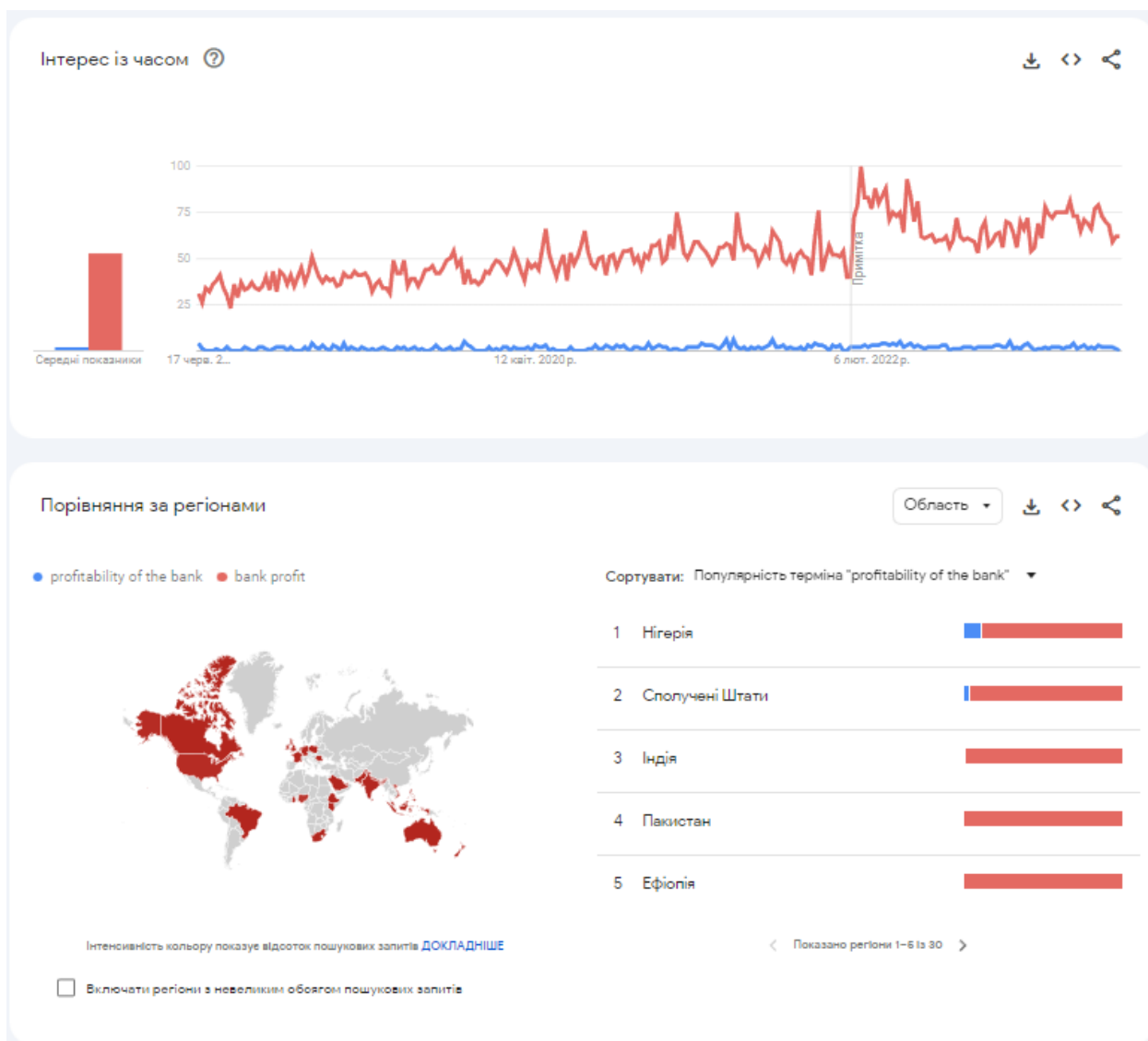
СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Сутність, види та значення прибутку комерційного банку. URL: <https://leksii.net/5-41316.html>
2. Кожушко О.О. Удосконалення механізмів управління прибутком підприємства / Сумський державний університет, 2018.
3. Коротя А.С. Рентабельність комерційного банку та фактори що впливають на її рівень / Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця, 2012.
4. Факторний аналіз прибутку. URL: <https://buklib.net/books/28330/>
5. Оцінка ефективності діяльності. URL: <https://buklib.net/books/28334/>
6. Бреус К.М. Аналіз рентабельності Національного банку України / Київський національний університет імені Тараса Шевченка, 2014.
7. Сидоренко О.М., Савченко Г.О., Кібік Н.С. Прибуток банку та фактори його формування / Херсонський державний університет, 2014
8. Аналіз прибутку банку із застосуванням методики дослідження вигід і витрат. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=2510>
9. Альфред маршал. Принципи економічної науки / Книги Прометей, 1997.
10. Річард Г. Ліпсей. Введення в позитивну економіку, 1963.
11. Артур П. Сесиль. Економічна теорія добробуту, 1985
12. Мілтон Фрідман. Монетаристська економіка, 1991
13. АТ КБ «ПриватБанк», річний звіт 2022 року. URL: https://static.privatbank.ua/files/dod1_01052023_2022.pdf?_gl=1*1rmzx8y*_ga*MjA1ODQ2ODUxOC4xNjg0ODQ0NTA1*_ga_C7N2L9YCQ9*MTY4NTI4MjgzMi40LjEuMTY4NTI4MjgzOC41NC4wLjA.
14. АТ КБ «ПриватБанк», річний звіт 2021 року. URL: https://static.privatbank.ua/files/doc2_09092022.pdf?_gl=1*1rmzx8y*_ga*MjA1ODQ2ODUxOC4xNjg0ODQ0NTA1*_ga_C7N2L9YCQ9*MTY4NTI4MjgzMi40LjEuMTY4NTI4MjgzOC41NC4wLjA.

15. АТ КБ «ПриватБанк», річний звіт 2020 року. URL: https://static.privatbank.ua/files/PB_SepUkr_2021.03.15_Zvit_Last_n.pdf?_gl=1*1rmzx8y*_ga*MjA1ODQ2ODUxOC4xNjg0ODQ0NTA1*_ga_C7N2L9YCQ9*MTY4NTI4MjgzMi40LjEuMTY4NTI4MjgzOC41NC4wLjA.
16. АТ КБ «ПриватБанк», річний звіт 2019 року. URL: https://static.privatbank.ua/files/R%D1%96chnij+zv%D1%96t+za+2019rg..pdf?_gl=1*1rmzx8y*_ga*MjA1ODQ2ODUxOC4xNjg0ODQ0NTA1*_ga_C7N2L9YCQ9*MTY4NTI4MjgzMi40LjEuMTY4NTI4MjgzOC41NC4wLjA.
17. АТ КБ «ПриватБанк», річний звіт 2018 року. URL: https://static.privatbank.ua/files/PB_SepUkr_2019.04.23FINAL1.pdf?_gl=1*1rmzx8y*_ga*MjA1ODQ2ODUxOC4xNjg0ODQ0NTA1*_ga_C7N2L9YCQ9*MTY4NTI4MjgzMi40LjEuMTY4NTI4MjgzOC41NC4wLjA.
18. Про заходи щодо підвищення рентабельності діяльності банків: Рішення Національного банку України від 26.11.2003 № 277.
19. Шаповал О.А. Управління ризиками банківського споживчого кредитування / Державний торговельно-економічний університет, 2017.
20. Вівчар Н. В. Організація активних операцій банків / Тернопільський національний економічний університет, Тернопіль, 2013.
21. Жигалкевич Ж. М., Кам'янська О. В. Фінансовий менеджмент / Національний технічний університет України, Київ, 2022.
22. Основні шляхи подолання дефіциту бюджету. URL: <https://studfile.net/preview/7633731/page:4/>.
23. Стадник В. В., Мала Г. В. Перспективи розвитку банківських інновацій для підвищення кредитоспроможності банківської установи / Вісник Хмельницького національного університету, 2014.
24. Планування прибутку в умовах ринку. URL: https://msn.khmnu.edu.ua/pluginfile.php/129075/mod_resource/content/1/Lec%20PLAN6/tem%2012.htm.

25. Облік витрат. URL: https://elearning.sumdu.edu.ua/free_content/lectured:b59d4a98ae4e148da29f1a6ba583b30054ca2825/latest/162067/index.html.
26. Блащук-Дев'яткіна Н.З. Аналіз банківської діяльності / Львівський національний університет імені Івана Франка, Львів, 2020.
27. Неізнана О.В. Фінансовий менеджмент у банку / Донецький національний університет економіки і торгівлі імені Михайла Туган-Барановського, Кривий Ріг, 2017.
28. Літус П.Р. Управління фінансовою стійкістю підприємства / Національний університет «Запорізька політехніка», 2020.
29. SWOT-аналіз. URL: <https://uk.wikipedia.org/wiki/SWOT-%D0%B0%D0%BD%D0%B0%D0%BB%D1%96%D0%B7>.
30. SWOT-аналіз із прикладами. URL: <https://esputnik.com/uk/blog/swot-analiz-iz-prikladami>.
31. Кореляційно-регресійний аналіз. URL: <http://www.ukr.vipreshebnik.ru/entsiklopediya/56-k/3928-korelyatsijno-regresijnij-analiz.html>.
32. Кореляційно-регресійний аналіз. URL: <https://buklib.net/books/30354/>
33. Використання методів кореляційно-регресійного аналізу для моделювання рівня фінансового забезпечення інноваційної діяльності в Україні. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=2139>
34. Макаренко Ю. П., Мороховець К. С. Стратегія підвищення прибутковості комерційного банку / Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара, Дніпро, 2017
35. Галай Н. В. Шляхи підвищення прибутковості банківського сектору в умовах нестабільного банківського середовища / Національний авіаційний університет України, Київ, 2019
36. GoogleTrends. URL: <https://trends.google.com/trends/?hl=ru>

ДОДАТОК А

ДОДАТОК Б

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО КОМЕРЦІЙНИЙ БАНК "ПРИВАТБАНК"
Окремий звіт про фінансовий стан

У мільйонах українських гривень	Прим.	31 грудня 2019	31 грудня 2018
АКТИВИ			
Грошові кошти та їх еквіваленти та обов'язкові резерви	6	45 894	27 360
Заборгованість банків	7	27 118	-
Кредити та аванси клієнтам	8	59 544	50 140
Інвестиційні цінні папери:			
- за справедливою вартістю через прибуток чи збиток	9	84 690	86 244
- за справедливою вартістю через інший сукупний дохід	9	66 602	79 299
- за амортизованою собівартістю	9	875	14 538
Поточні податкові активи		2 257	184
Інвестиції в дочірні та асоційовану компанію/інвестиції в дочірні компанії		155	30
Інвестиційна нерухомість		3 379	3 340
Активи з права користування	10	1 716	-
Основні засоби та нематеріальні активи	11	4 764	3 793
Інші фінансові активи	12	2 210	2 743
Інші активи	13	9 285	8 899
Майно, що перейшло у власність банку як заставодержателя		1 244	1 361
Активи, утримувані для продажу	14	-	117
ВСЬОГО АКТИВІВ		309 723	278 048
ЗОБОВ'ЯЗАННЯ			
Заборгованість перед НБУ	15	7 721	9 817
Заборгованість перед банками та іншими фінансовими організаціями		201	195
Кошти клієнтів	16	240 621	231 055
Зобов'язання орендаря з лізингу	32	1 748	-
Відстрочене зобов'язання з податку на прибуток	24	121	136
Інші фінансові зобов'язання	17	1 522	2 249
Резерви та нефінансові зобов'язання	18	3 260	3 132
ВСЬОГО ЗОБОВ'ЯЗАНЬ		255 194	246 584
КАПІТАЛ			
Акціонерний капітал	19	206 060	206 060
Емісійний дохід	19	23	23
Резерв переоцінки будівель	11	614	687
Нереалізований збиток від інвестиційних цінних паперів		(1 274)	(3 303)
Результат від операцій з акціонером		12 174	12 174
Загальні резерви та інші фонди	19	6 850	6 211
Накопичений дефіцит		(169 918)	(190 388)
ВСЬОГО КАПІТАЛУ		54 529	31 464
ВСЬОГО ЗОБОВ'ЯЗАНЬ ТА КАПІТАЛУ		309 723	278 048

Затверджено в порядку та підписано 29 квітня 2020 року.

Г. Ю. Самаріна
Заступник Голови Правління

Г. Ю. Самаріна
Заступник Голови Правління
(з питань фінансів)

В. В. Ярмоленко
Головний бухгалтер

ДОДАТОК В

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО КОМЕРЦІЙНИЙ БАНК "ПРИВАТБАНК"
Окремий звіт про фінансовий стан станом за 31 грудня 2020 року

У мільйонах українських гривень	Прим.	31 грудня 2020	31 грудня 2019
АКТИВИ			
Грошові кошти та їх еквіваленти та обов'язкові резерви	6	49 911	45 894
Заборгованість банків	7	25 059	27 118
Кредити та аванси клієнтам	8	55 021	59 544
Інвестиційні цінні папери:			
- за справедливою вартістю через прибуток чи збиток	9	100 750	84 680
- за справедливою вартістю через інший сукупний дохід	9	119 196	66 602
- за амортизованою собівартістю	9	1 715	875
Поточні податкові активи	22	6 660	2 257
Інвестиції в дочірні та асоційовану компанію		30	155
Інвестиційна нерухомість		2 933	3 379
Активи з права користування	10	1 748	1 716
Основні засоби та нематеріальні активи	11	5 894	4 764
Інші фінансові активи	12	3 448	2 210
Інші активи	13	8 900	9 285
Майно, що перейшло у власність банку як заставодержателя		1 228	1 244
Активи, утримувані для продажу		32	-
ВСЬОГО АКТИВІВ		382 525	309 723
ЗОБОВ'ЯЗАННЯ			
Заборгованість перед НБУ		-	7 721
Заборгованість перед банками та іншими фінансовими організаціями		2	201
Кошти клієнтів	14	312 708	240 621
Зобов'язання орендаря з лізингу	31	1 855	1 748
Відстрочене зобов'язання з податку на прибуток	22	146	121
Інші фінансові зобов'язання	15	2 907	1 522
Резерви та нефінансові зобов'язання	16	12 082	3 260
ВСЬОГО ЗОБОВ'ЯЗАНЬ		329 700	255 194
КАПІТАЛ			
Акціонерний капітал	17	206 060	206 060
Емісійний дохід	17	23	23
Резерв переоцінки будівель	11	689	614
Нереалізований збиток від інвестиційних цінних паперів	9	(2 937)	(1 274)
Результат від операцій з акціонером		12 174	12 174
Загальні резерви та інші фонди	17	8 481	6 850
Накопичений дефіцит		(171 665)	(169 918)
ВСЬОГО КАПІТАЛУ		52 825	54 529
ВСЬОГО ЗОБОВ'ЯЗАНЬ ТА КАПІТАЛУ		382 525	309 723

Затверджено до випуску та підписано 16 березня 2021 року.

 Г. Ю. Самаріна
 В.о. Голови Правління

 В. В. Ярмоленко
 Головний бухгалтер

ДОДАТОК Г

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО КОМЕРЦІЙНИЙ БАНК "ПРИВАТБАНК"
Окремий звіт про фінансовий стан станом за 31 грудня 2021 року

У мільйонах українських гривень	Прим.	31 грудня 2021	31 грудня 2020 (як рекласифіковано)	31 грудня 2019 (як рекласифіковано)
АКТИВИ				
Грошові кошти та їх еквіваленти	6	52 835	49 911	45 894
Кредити та аванси банкам	7	26 243	25 059	27 118
Кредити та аванси клієнтам	8	68 218	55 021	59 544
Інвестиційні цінні папери в т.ч.:		222 277	221 661	152 157
- за справедливою вартістю через прибуток чи збиток	9	93 096	100 750	84 680
- за справедливою вартістю через інший сукупний дохід	9	129 074	119 196	66 602
- за амортизованою собівартістю	9	107	1 715	875
Поточні податкові активи	21	9 978	6 660	2 257
Інвестиції в дочірні підприємства, спільні підприємства та асоційовані підприємства		30	30	155
Інвестиційна нерухомість		1 989	2 933	3 379
Нематеріальні активи за винятком гудвілу	10	1 288	953	648
Основні засоби	10	6 074	6 689	5 832
Інші фінансові активи	11	2 644	3 448	2 210
Інші нефінансові активи	12	9 713	10 128	10 529
Непоточні активи або групи вибуття, класифіковані як утримувані для продажу або як утримувані для виплати власникам		7	32	-
Загальна сума активів		401 296	382 525	309 723
ЗОБОВ'ЯЗАННЯ				
Інші залучені кошти		-	-	7 721
Кошти банків		3	2	201
Кошти клієнтів	13	325 303	312 708	240 621
Відстрочені податкові зобов'язання	21	159	146	121
Інші фінансові зобов'язання	14	3 770	4 059	2 639
Забезпечення у т.ч.:	15	3 651	10 687	2 363
- резерви за кредитними зобов'язаннями та контрактами фінансової гарантії		373	329	290
- інше забезпечення		3 278	10 358	2 073
Інші нефінансові зобов'язання	15	1 795	2 098	1 528
Загальна сума зобов'язань		334 681	329 700	255 194
ВЛАСНИЙ КАПІТАЛ				
Статутний капітал	16	206 060	206 060	206 060
Емісійний дохід	16	23	23	23
Результат від операцій з акціонером		12 174	12 174	12 174
Інші резерви	9, 10	(4 091)	(2 248)	(660)
Резерви та інші фонди банку	16	9 696	8 481	6 850
Накопичений дефіцит		(157 247)	(171 665)	(169 918)
Загальна сума власного капіталу		66 615	52 825	54 529
Загальна сума власного капіталу та зобов'язань		401 296	382 525	309 723

Затверджено до випуску та підписано 26 липня 2022 року.

Г. Бізон
Голова ПравлінняГ. Ю. Самаріна
Заступник Голови Правління (з питань фінансів)В. В. Ярмоленко
Головний бухгалтер

ДОДАТОК І

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО КОМЕРЦІЙНИЙ БАНК "ПРИВАТБАНК"
Окремий звіт про фінансовий стан станом за 31 грудня 2022 року

У мільйонах українських гривень	Прим.	31 грудня 2022	31 грудня 2021
АКТИВИ			
Грошові кошти та їх еквіваленти	6	96 380	52 835
Кредити та аванси банкам	7	103 637	26 243
Кредити та аванси клієнтам	8	68 084	68 218
Інвестиційні цінні папери в т.ч.:		239 752	222 277
- за справедливою вартістю через прибуток чи збиток	9	95 716	93 096
- за справедливою вартістю через інший сукупний дохід	9	143 920	129 074
- за амортизованою собівартістю	9	116	107
Поточні податкові активи	25	9 079	9 978
Відстрочені податкові активи	25	1 100	-
Інвестиції в дочірні підприємства, спільні підприємства та асоційовані підприємства		30	30
Інвестиційна нерухомість	10	2 155	1 969
Нематеріальні активи за винятком гудвілу	11	1 389	1 288
Основні засоби	11	5 228	6 074
Інші фінансові активи	12	4 309	2 644
Інші нефінансові активи	13	9 189	9 713
Непоточні активи або групи вибуття, класифіковані як утримувані для продажу або як утримувані для виплати власникам		64	7
Загальна сума активів		540 596	401 296
ЗОБОВ'ЯЗАННЯ			
Кошти банків		-	3
Кошти клієнтів	14	471 970	325 303
Інші залучені кошти	15	128	-
Відстрочені податкові зобов'язання	25	-	159
Інші фінансові зобов'язання	16	2 634	3 770
Забезпечення у т.ч.:	17	5 804	3 651
- резерви за кредитними зобов'язаннями та контрактами фінансової гарантії		1 280	373
- інше забезпечення		4 524	3 278
Інші нефінансові зобов'язання	18	2 271	1 795
Загальна сума зобов'язань		482 807	334 681
ВЛАСНИЙ КАПІТАЛ			
Статутний капітал	19	206 060	206 060
Емісійний дохід	19	23	23
Результат від операцій з акціонером		12 174	12 174
Інші резерви	9, 11	(15 168)	(4 091)
Резерви та інші фонди банку	19	11 449	9 696
Накопичений дефіцит		(156 749)	(157 247)
Загальна сума власного капіталу		57 789	66 615
Загальна сума власного капіталу та зобов'язань		540 596	401 296

Затверджено до випуску та підписано 18 квітня 2023 року.

Г. Бьош
Голова ПравлінняГ. Ю. Самаріна
Заступник Голови Правління (з питань фінансів)В. В. Ярмоленко
Головний бухгалтер

ДОДАТОК Д

